

ØKONOMI PENGE & LEDELSE

» At danske landmænd over fem år skal miste to mia. kr. i landbrugsstøtte, samtidig med at man i mange andre lande hæver støtten til erhvervet for at sikre dets overlevelse, er ganske enkelt urimeligt

Thomas Hansen, formand for Kolding Herreds Landbrugsforening

Køb landbrug, når krisen virkelig kradser

Etableringstidspunktet er vigtigere end alderen ved etablering, viser undersøgelse.

Af Morten L. Handrup
mha@landbrugsmedierne.dk
tlf. 33 39 47 44

De landmænd, der etablerede sig i 80'erne, klarer sig i dag bedre end de landmænd, der etablerede sig i årtiet før eller efter. Det viser en undersøgelse fra Videncentret for Landbrug.

Landmænd etableret i 80'erne har således en markant højere overskudsgrad, defineret som overskuddet for finansiering i forhold til omsætningen. Overskudsgraden bruges ifølge erhvervsøkonomisk chef Klaus Kaiser, VfL, ofte som mål for graden af "godt landmandskab".

Overskudsgraden for de landmænd, der etablerede sig i 80'erne, var i 2013 på 27,1 procent, mens det for dem, der kom før og efter, var henholdsvis 22,7 og 21,1 procent.

Et udskilningsløb

»Jeg tror, det handler om, hvilke landmænd der har fået lov at etablere sig, og her kan landbrugs krisen i starten af 80'erne og den økonomiske/fin-

Køb når det ser værst ud, lyder Klaus Kaisers råd til de unge. Modelfoto: Morten Handrup

nansielle krise i slutningen af 80'erne have gjort, at der blev stillet større krav til landmændene. Samtidig har krisen betydet, at de mindst effektive er blevet skilt fra. Der har således

været et dobbelt udskilningsløb mellem de effektive og de ineffektive – både ved etableringen og hvem der overlevede,« siger han.

»Hvis erfaringerne fra dengang kan overføres til nutiden, er det interessant, at krisesituationen går igen. Finanskrisen har gjort bankerne meget selektive, og det kan betyde, at de, der trods alt får lov at etablere sig nu, bliver nogle af dem, der senere kommer til at klare sig bedst. Kravene til præstationer og egenkapital er i den grad skruet op, så det er ganske få, som får lov at etablere sig,« siger Klaus Kaiser.

Etableringsalder

Overskudsgrad

■ Etableringsår:

■ 70'erne: 22,7 procent

■ 80'erne: 27,1 procent

■ 90'erne: 21,1 procent

■ Overskud før finansiering/omsætning

■ Mål for godt landmandskab

» Kravene til præstationer og egenkapital er i den grad skruet op, så det er ganske få, som får lov at etablere sig

Klaus Kaiser, VfL

Næsten halvdelen af landmændene har i sin tid etableret sig, mens de var i 20'erne.

»Der er en tendens til, at de, der etablerer sig i 30'erne, klarer sig lidt bedre på indtjening, likviditet og gældsætning. Generelt gælder det dog, at forskellen i resultaterne er ganske beskedne. Man kan derfor ikke sige, at én etableringsalder er bedre end en anden. Etableringstidspunktet betyder meget mere for, hvordan landmanden klarer sig, end etableringsalderen. Derfor bør de unge nøje overveje etableringstidspunktet i forhold til ejendomspriserne,« siger Klaus Kaiser.

Han har dog forståelse for, at de unge kan blive utålmodige efter at komme i gang, men han adværer om, at det kan give bagslag, hvis det sker på det "forkerte" tidspunkt.

430

mio. kr. om året koster det fra 2016 landbruget, at Folketinget har besluttet at flytte penge fra den direkte hektarstøtte over i landdistriktprogrammet.

Landbrugsavisen 1. udgave

Naturerhverv.dk

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)

Fjerkræslagtning udgør en af de brancher, hvor Lantmännen er involveret på det danske marked. Foto: Jens Tønnesen.

Svensk gigant udfordrer på grovvarerne

Lantmännen er allerede særdeles aktiv i Danmark. Via datterselskabet Agro Bizz giver selskabet nu danske firmaer konkurrence.

Selskabet har cirka 85 procent af sin omsætning på handel med korn, men Agro Bizz har tidligere haft stor handel med gødning, og ifølge Thomas er det planen at opdyrke salget af gødning igen.

Af Lars Bødker Smitt
lbs@landbrugsavisen.dk
tlf. 33 39 47 46

Agro Bizz har i flere år hørt til de små spillere i grovvarerhandlen, som med fleksibilitet og individuelle handelsmetoder kunne byde de større firmaer trods.

» Lantmännen er allerede stærkt repræsenteret i grovvarerbranchen i landene hele vejen rundt om Østersøen.

Thomas Lundgren, daglig leder, medejer, Lantmännen Agro Bizz

Men da firmaet sidste år fik koblet navnet Lantmännen foran i kraft af en ny svensk ejer, kom det lille firma pludselig op i en liga, hvor musklerne er betydeligt større. Og nu, hvor Lantmännen Agro Bizz etablerer lagerfaciliteter i Korsør med det udtrykkelige formål at øge opkøbet og eksporten af korn, kan Lantmännen være på vej ind som en større aktør på det danske grovvarermarked.

»Lantmännen er allerede stærkt repræsenteret i grovvarerbranchen i landene hele vejen rundt om Østersøen. Danmark er faktisk den eneste brik, man har manglet,« siger daglig leder af Lantmännen Agro Bizz Thomas Lundgren.

Stor i Danmark
Lantmännen, der ejes af 32.000 svenske landmænd, er dog allerede stærkt repræsenteret i Danmark omend i andre brancher.

Således har selskabet i en årrække været dominerende inden for brødbranchen, idet Lantmännen ejer flere af landets største brødfirmaer, nemlig Schulstad og Hatting samt landets største leverandør af mel og bageprodukter, nemlig Lantmännen Cerealia, tillige Havnemøllerne, der har base i Vejle.

Desuden er Lantmännen medejer af Danpo A/S, der indgår i det svensk-engelske selskab Scandi Standard. I Danmark driver selskabet fjerkræslagterier i Aars og Farre ved Vejle med i alt 825 ansatte. I Tyskland er de fælles nordiske interesser også til stede i kraft af, at DLG og Lantmännen ejer og driver det store tyske grovvarerelskab, HaGe med Base i Kiel.

Lantmännen har for nylig offentliggjort sit kvartalsregnskab, der viser et nettooverskud på 38 mio. sv. kr. mod 15 mio. året før. Det er især levnedsmiddeldivisionen, der netop er meget aktiv i Danmark, som har præsteret en markant stigning i resultatet, mens energi- og maskindivisionerne har klaret sig lidt ringere.

LÆS OGSÅ SIDE 19.

Vindervirksomhed konkurs

Kongskilde overtager Webtech efter svigtende salg.

Af Søren Tobberup Hansen
Sha@landbrugsmedierne.dk
tlf. 33 39 47 48

Den højt profilerede virksomhed, Webtech, der er kendt for trådløse sensorer til overvågning af korn og ensilage, er gået konkurs. Kongskilde har overtaget rettighederne og derved sikret driften for de nuværende kunder.

Lovprisningerne var mange, da Webtech var på landsdækkende tv og deltog i DR og Mandag Morgens innovationskonkurrence Væxtfaktor i 2013. Publikumsprisen og en flot andenplads blev det til, men nu er firmaet gået i sort. 28. juli blev Webtech, der så dagens lys i 2009, erklæret konkurs

ved skifteretten i Viborg.

Stifteren af Webtech, Ole Green, ærgres sig over, at virksomheden har været nødt til at smide håndklædet i ringen:

"Det er en rigtig trist situation. Det er mange penge, som er investeret gennem tiden, som nu er gået tabt, og jeg har brugt rigtig megen tid på virksomheden."

» Det er en rigtig trist situation. Det er mange penge, som er investeret gennem tiden, som nu er gået tabt, og jeg har brugt rigtig megen tid på virksomheden

Ole Green, stifter af Webtech

Drift sikret

Ole Green har det seneste halvandet år ikke været med i driften i Webtech, men han er i dag koncernforsknings- og udviklingschef i Kongskilde, som efter konkursen har overtaget rettighederne til Webtechs teknologier og produkter.

"Der er landmænd, som anvender vores systemer, så vi har de seneste uger arbejdet stenhærdt på, at kunderne ikke kommer i klemme og mærker noget til, at Webtech er gået konkurs. Heldigvis er Kongskilde gået ind og har overtaget rettighederne og sikret den fremtidig drift. Samtidig er det meningen, at teknologien fortsat skal udvikles. I denne uheldige situation er det et positivt aspekt,« siger Ole Green.

Salget gik ned i foråret
Årsagen til konkursen hos fir-

maet, der har til huse i Agro Business Park ved Viborg, skal findes i manglende salg. Forårets salg har været så slojt, at virksomheden ikke har kunnet holde til det.

Det har ikke været muligt at få en kommentar om Webtechs konkurs fra bestyrelsesformand i Webtech Ove Rasmussen.

Fire ejere

■ Webtech er stiftet i 2009 af Ole Green, der i dag er koncernforsknings- og udviklingschef i Kongskilde

■ Capnova, DLG, Agro Business Innovation og Ole Green haft ejerandele i virksomheden